

ردی فحصم حال طصا تائ ارق لمحت

- ن آرق ردی فحصم لوق شریذپ مدع
- ءارق لا تاقبط بتک زا یخرب
- تائ ارق فال تخا ردی راذگ هطقن مدع ریثأت

ردی فحصم لوق شریذپ مدع نآرق

دناوخب ده اوخیم روط ره یسک ره هدش ثعاب هدوبن هطقن نوچ دنیوگیم یخرب اقاقتا: درگاش

؛دینک هاگن ،ماهدرک داجا **یاهفص** کی یگزات هب .دننزیم یبیرغ و بیجع یاهفح^۱الصا :داتسا و دناهتشارب ار نآرق یخرب دنتفگی م .دوب فورعم نی^۱الصا .نییفحصملا نم نآرقلا ملعت اورذخا .هیوار دامح دننام .دورب داتسا دزن دیاب .دشاب عامس دیاب .دنناوخم طلغ اهنیا .دنناوخم نآ یور زا فحصم یور زا اما دوب دلب مه ار نآرق .دوب دلب رعش رازه رازه رازه .دوب عالطالا ریثک یلیخ و لقن ار و تافیحصت ،هتشون فیحصت هک مه یرکبوبا نآ .دوب هدی نشن داتسا زا ینعی .دناوخم نآلا ؛دندومرفیم دایز اقا^۱ج اح ار یفحص ؛یفحصم و میراد یفحص .هدناوخم تروص هچ هب هک دینکیم .هدوب حالطصا هک منیبیم ماهدیسر نم هک

ملع زا تبحص دوب مشاه ینب گرزب هک نسح نب هللا دبغ و ترضح نیب دندومرفیم دایز اقا^۱ج اح امش زا نم هک درک ضرع ماما هب و تفگ ار شدوخ فاصوا ؛«کنم عجشا ،کنم ملعا انا» تفگ .^[1]دش رفن ود مسا ،درک دازآ هدنب ردق نیا هلاوهیلعلهللایلص ربمایپ تدج دندومرف مه ترضح .متسه ملعا هلاسم کی اما .متسه ملعا نم هک دوب هتفگ لوا .دوبن دلب هک مه وا .وگب ار اهنآ زا رفن هد ای دوب روهشم نوچ .«یفحص لجر تن» داد باوج ترضح هب .دوبن دلب مه دنادب دیاب هک یاهداس یخیرات مه مالسلماهیلعل همئا دوخ .دننادیم ار اهنیا هک تسا اهنآ زا و دندادن نارگید هک دنداد ییاهزیچ همئا هیآ کی ترضح احنیا اما .دندرکیم دنتسم مه هی داع بابسا هب دوب ییاضف یتقو ،دنتشادن یغنام لجر تن» ترضح هب نسح نب هللا دبغ ات -دندومرفیم ییابیز نایب هچ اب اقا^۱ج اح- دندناوخم .متسه یفحص روح نیا ،هلب ؛«یسوم و میهاربا فحص معن» دندومرف ترضح ،تفگ «یفحص

و دنک زاب روطنیمه ینعی ؛«یفحصملا نم نآرقلا و یفحصلا نم ثیدحلا اورذخا» دنتفگی م اذل ار یتیاور یرایس تئارقلا همدم رد ؛دیراذگب مه رانک ار تاکن نیا .دندادیم زیهرپ نآ زا .دناوخب دیرجلا یف ابوتکم ناک نآرقلا نیا ،قاورلا لبق نم یجی فالتخالا امانا» دندومرف ترضح هک میدروآ

اقیقد ینعی .دناهداد تبسن نیا هب ار تاور فالتخا ،^[2]هنم نوذخایف نوتأی سانلا ناکو مدألاو داتسا زا .دندناوخم و دندمآیم دبغ و دندرکیم یشاقن ار فحصم ینعی .تسا نییفحصم راک نیمه یلیخ یاهزیچ .دوب دندناوخم ناشدوخ هک یروطنامه هکلب .دندوب هدی نشن و دندوب هتفرگن هیبنتلا باتک .دینک هعجارم ناتدوخ .تسین تقو مدید اما مناوخب متفگ نم ؛تسه مه یرادهدخ دینکیم رکذ ار تافیحصت نیا .تسا موس نرق یارب هک تسا یباتک ؛فیحصتلا شودخ یلع

ترضح هک ییاضف رد هک تسا نیا رب لاد اهنیا .مدرکیم ضرع ار یفحصم همیمض هب یرایس تیاور یانعم هب ،«دیرجلا یف ناک» دنیوگیم مه دبغ و «قاورلا لبق نم یجی فالتخالا امانا» دندومرف مدرم و دنتفگی م ،هدوب هدرتسگ هک دوشیم مولعم اذل .تسا «نییفحصملا فالتخا اورذخا» نیمه ةنس ةئارقلا نا ؛دشاب هدی نشن داتسا زا و دشاب هتشاد دنس دیاب هکیلاحرد ،دندی نشیم مه هکنیا و دنس و تنس هب رطان تاور فالتخا ینعی .دناوخب دوخ یسک ره هک تسین روطنیا .ةعبتم نیب زا رگید اهنآ ینعی .دش وحم^۱ ادعب هک دوب یاهدرتسگ یاضف هکلب .دوبن دیوگب داتسا

تشدگ تقو اما میوگب زورما متساوخیم هک دوب یلضف یاقآ باتک رد مه اهزیچ زا یضعب.تفر

دشاب «فرح ةعبس» ثیدح زا هابتشا یقلت هب رطان دناوتیمن «فالتخال امنا» ایآ ۲:درگاش . دننک تئارق ،فرح ةعبس ثیدح رد تسا هدش هداد لی هست هک هچنآ رب لوصا رد ینعی

دئاقع رد دناوتیم تئارق فالتخا ایآ هک مینک شح نآ زا دیاب اما دنیوگیم تئارق نآلا :داتسا .میسریم نآ هب هللاش نا .هن ای دشاب

.تسا تاکرح و لوصا روظنم :درگاش

.دندوب مزتللم عامس هب مه لوصا رد :داتسا

یقلت تروص نیاب هب مدرم هک تسا نیافرح ةعبس ثیدح رد رگید لامتحا یلو هلب :درگاش .لوصا رد هدش هداد لی هست هک دنتشاد

رد اما .تسا رتاوتم همه اه شرف تفگیم بجاح نبا .تسا بجاح نبا فرح نامه امش روظنم :داتسا .مینکیم یسررب میدیسر بجاح نبا فرح هب ی تقو هللاش نا .دنتسه فلتمخم اءا هوح

،تئارق نیب ردآلثم ؟دشاب تافالتخا زا هنوگنیاب هب رطان دناوتیمن ثیدح نیاب ینعی :درگاش ؟دشاب خنس نیاب دناوتیم هءاش تئارق .میراد هءاش تئارق

ماما نحل هک تسا نیاب ،مراد «یجی فالتخال امنا» تیاور هس-ود زا نم هک یتشادرب :داتسا نیاب دنیوگب دناوخیم ینعی .تسا یفنم فالتخا نیاب مالسلالهیلع ماما دروخر و مالسلالهیلع هب شا ههل و اءا هک یسک ایآ .میورب ولج تایبدا نیمه اب دیاب .تسین بوخ هک تسا یفالتخا یرگید اما دناوخیم یدزی ههل اب وا ،دناوخیم تروص نیاب هب ؟دوشیم مومزم فالتخا ،تسا تروص نیاب اهنیاب و « فالتخال امنا » ثیدح نیاب نم .تسا مومزم نیاب هک تفگ ناوتیمن .دناوخیم یمق ههل اب .دوشیم ثول نآ تایصوصخ زا یضعب موش دراو نآلا رگا .موش دراو ادعب هک ماهتشاذگ ار

[1] ۳۶۳ :ص ۸، ج (ةيمالسإل - ط) ي فاكلا

۷ص ي رايسلا دمحم نب دمحا-تءارقلا [2]

ءارقلا تاقبب ببتك زاي خرب

زا .تسا هدش هتشون يىاهباتك دندومرف ناشيا هك يباب نيا رد .منكىم ضرع اري ايلك تاكن نم
يكي .ديامرفب تشادداي اراهنيا .دناهتفگ رطس دنچ نيا رد ناشيا هك ينيمه ينعي .ديج و مي دق
هرابود .تسا يناد يارب يمي دق باتك نيا .روج او و روج .تسا ءارقلا تاقبب باتك مهم بابوا زا
ني دلا مچن ديسلل يناثلا ديهشلل نب نسح خيشلا ءزاج رد ،راونا لاراجب رد ؛منك ديكأت مه اوخيم
رسپ ملع م بحاص هري بك ءزاج ناشيا ؛ءفورعملل ءري بلكل ءزاج لاب يني سحلا دمحم ديسلل نب
دنيامرفي ملع م بحاص كي و تصش محفص رد .دناه دروآ لصفم اري ناث ديهش

لوسر دهع نم ءارقلا ردصت نم و نيرقملا و ءارقلا تاقبب باتك اضيا يوري و
نبا نع دانس لاب اضيا ورمع يبال ءئامعبرا و ني ثالث و سخم ءنس يلا ص هللا
شيغب نب دمحم نب دمصلل دبب دمحم يبال يرقملا يلع هتارق لاق دودولا دبب
دمحم نب ميحرلا دبب مساقلا يبال يوحنلا يرقملا يلع هتعمس لاق يناسغلل
يلع هتعمس لاق مساقلا يبال نب ناميلس دوا يبال يلع هتعمس لاق يجرزخلا
[1]هفنصم

نم ءارقلا ردصت نم و نيرقملا و ءارقلا تاقبب باتك اضيا«ناشردپ ينعي ؛«يوري و»
يناد دوخ .جنپ و يس و دص راهچ ؛«ءئامعبرا و ني ثالث و سخم ءنس يلا ص هللا لوسر دهع
ركذ اري تاقبب مامت لاس نا ات .هدرك تافو شدعب لاس هن ينعي .هدرك تافو راهچ و لهچ و دصراهچ
نع» .دناه دروآ اري دنس البق ؛«دانس لاب اضيا» ،يناد ديعس نب نامثع ينعي ؛«ورمع يبال» .هدرك
دمحم نب دمصلل دبب دمحم يبال يرقملا يلع» اري تاقبب نيا ؛«هتارق لاق دودولا دبب نبا
نب ميحرلا دبب مساقلا يبال يوحنلا يرقملا يلع هتعمس لاق يناسغلل شيغب نب
هك تسا يسك نامه ؛«مساقلا يبال نب ناميلس دوا يبال يلع هتعمس لاق يجرزخلا دمحم
هفنصم يلع هتعمس لاق» .دنهديم حيچرت اري وا باتك دش فالخا رگا يدوعس فحصم رد متفگ
تسه اهتسد رد الاح .تسا يناد ءارقلا تاقبب باتك يارب يناد ديهش و ملع م بحاص دنس نيا ؛«
باتك .تسين اهرافمارن رد .تسين اي تسه هخاباتك رد نا زا يا هخسن مناديم نم ؟تسين اي
ناشيا .تسين باتك نيا اما ،دشاب باتك نيا ات تسه ياهنيمز هك ناآرقلا مولع رد مه نا ،يناد
ارچ هك دوب نيا دوب بللج نم يارب هك يزي اهنت .مياهنداوخ اري باتك نيا ام هك دنيوگيم دنراد
نيا ارچ هك مدز سدح اجنيا زا .تسا دلج تسينب .«ادلجم نيرشع باتكلا اذه تياري» ديوگيم ،تسين
تسا يناد ءارقلا تاقبب باتك نيا .هدوب تخس .هدوب ميحج نوچ .هدنامن باتك

مان ود اب ءارقلا تاقبب باتك ود يبهذا لسا .هدش هتشون روطنيمه ،دييآم وا زا دبب هب يتقو
رابطلا ءارقلا ءفرعم يرگيد و طاफल ءركذت يكي .دراد

؟دشابيم نامدوخ لاجر نيمه :درگاش

و تياور ءامسا ي ف تاياردلا ءياهن يكي .دراد باتك ود يريز نبا .هقبط هب اما ،هلب :داتسا
ءارقلا تاقبب ي ف ءياهنلا ءياغ باتك رد و هدرک هصالخ اري نا اما ميرادن هك اري باتك نيا ،تاءارقلا
ءياغ رد .رفن نيلوا هدش بلغت نب نابا لثم الثم .تسا هدروآ اري هتارقلا فوحر بيترت هب
و دننكىم عورش ترضح دوخ نامز زا تاقبب رد اما هدروآ اري ءامسا ابفلا فوحر بيترت هب هياهنلا

تسا تروص نی هب مه یبهذ ءارقلا تاقب ط اذل .دنیوگی م ار داتسا و درگاش

تاقب ط زا ،مدرک عورش ار مدوخ هیاردلا ءهه باتک ادتبا دیوگی م یرزج نبا هیاهنلا ءاغ همدم رد ینعی .مدرک هفاضا نآ هب مه ثلث ود اهنآ ربهوالع و متشادرب مه یبهذ تاقب ط زا ،متشادرب یناد هصالخ ار نآ دش میچ سب زا دیوگی م اما .هیاردلا ءهه دش و مدروآ ار اهنیا دیوگی م .هدهش ربارب هس دم دیاب دنراد ناشیا هک یشیامرف رد هک تسا ییاهباتک اهنیا .مروآیم هیاهنلا ءاغ رد و منکیم .میشاب هتشاد رظن

ظافحلا تاقب ط .تسا یبهذ زا دعب هک .تسا ۷۸۲ یفوتم یعفاش رالس نبا رابکلا ءارقلا تاقب ط رد .دنوشیم طوبرم لصف نی هب هک دنتسه ییاهباتک اهنیا .یرزج نبا هیاهنلا ءاغ و یطویس یف لصف ؛تسا اچنیا هب طوبرم هک تسه **یلصف** یطویس ناقتال باتک ، ۲۵۱ حفص ،لوا دلج یاج مادک ره هک تسا یبلاطم اهنیا اما .تسا هدام رتاوت عاونا ثحب زونه.ءارقإلاب نیرهتشملا .تسا زاین شدوخ

رد یراذگ هطقن مدع ری ثأت

تائارق فالتخا

هتشان تئارق فالتخا ندم آدیپ رد یری ثأت چه یراذگ هطقن :درگاش

یتائارق فالتخا اما ،هوب هدرتسگ رایسب هوب نامز نآ رد هک یتائارق فالتخا دینیپ :داتسا صصخت ناشرمع یاپ ات رس هک دندوب یناسک ینعی ،هن ،هدش یراذگ رتلیف و هیفصت زا دعب هک رگی ینعی ،تفر نیب زا اهنیا ،دنداد لیکشت ار کیسالك ءارقا بیترت اهنیا هکنیا زا دعب ،دش ،مدناوخ تروص نیب هب ار هتشون نیب نم دیوگب یسک ره هک دوبن نیب لاجم

دوب هدش فالتخا اش نم اهراذگ هطقن نیب مییوگب میناوتم یاهرود هچ رد :درگاش

،تسا هوب یباسح مود نرق رد :داتسا

هتشان فالتخا زا یمهس دصرد دنچ امش رطن هب :درگاش

راک یصصخت یاهدع هک ییاضف رد ،تسا یعامتجا راک نوچ ،هوب دایز یلیخ اضف نآ رد :داتسا یزیچان رایسب راک ،تسا یمک راک ،دندکیم یگدنز عامتجا نطب رد هک یرفن نارازه نیب ،دندکیم رثا دعب لاس تسیود رد ،دعب نرق رد ،دندکیم ءارقا رفن دنچ هب و دنیشن یم صخش کی هک تسا میوگیم اذل و ،دوب یلیخ مه اهنیا و دوب مهارف یرتسب اهنآ دوخ نامز رد الا و ،دهدیم ناشن ار شدوخ روطچ نیب دنتفگیم و دندناوخم ،دوب دایز اهنیا مدرم نیب رد ینعی ،تسا اهنآ هب رطان تیاور هک ؟! یناوخم هک تسا ینآرق

،دمآیم دوجو هب انعم هب لقن نیب دندرک یم غامس ار نآرق رگا :درگاش

یعفاش ات هباحص زا ،ماهروآ محفص کی رد ار دهاش هزاد ،دنتسنادیم زیاجّالّصا ،هلب :داتسا شدوخ عراش هک هوب نیب ناش هدیقع ینعی ،تسا زیاج هک دنتفگیم یتحارهب هک دندوب یناسک هجوتم کلّام رگا [1]دیوگیم مزح نبا متفگ اذل و ،دینک توالّات انعم هب ار نآرق امش هک هداد هزاج هدش ضوع تتینهد دعب هب دهاجم نبا ییاضق اب امش ،تسین رفاک مدرکیم ضرع ،تسا رفاک دوب مه کلّام دوخ ،دنتسناد یم رفاک ار اهنیا هک دوب ییاضف رد کلّام ،تسا رفاک کلّام یو یوگیم و مدیسرپ داتسا زا دیوگیم ،دراد ریسفت بهو نبا ؛...دیسرپ وا زا بهو نبا شدرگاش هکنیا زا دعب تشاذگ اروش رد رمع هک یرفن شش نآ تفگ دعب ؛!دشابن زیاج اچ تفگ ؟ینادیم زیاج ار نیب وت ،فحصم مهنم دجاو لکل ناک ،دنتشان فحصم همه

،تشان باتزاب هدی آرد اهنآ قیقّد یاهراک و ءارق نیب تارثا ،دوب تروص نیب هب اضف هکنیا روطنم نیب دنتفگیم ،دندیخنیم دندوب صصختم هک یناسک دناوخم هابتشا یسک رگا ادعب ینعی یربط ،دش شوهارف همه ،ندوب انعم هب لقن زا ،ندوب یفحصم زا یشان تائارق فالتخا اذل ،تسین ناناملسم ام نیب رد نآلا فرحا ؤتس دیوگیم مکحم ،دینیپب ار وا **همدقم** ،هدرک تافو ۳۱۰ لاس رد رگی نآلا دوب ناناملسم نیب ام زا لبق هک یفرح شش دیوگیم یواحط ،دیوگیم مه **یواحط** ،تسین

امش هب هک تسین دیوگیم ،هدب ناشن ام هب ار اه نآ هک دننکیم حرطم تلق نا لوا .تسین ام نیب
هدش وحم و هتفر نیب زا دیوگیم یربط .مهذب ناشن

؟هدش فیحصت هک تسایاه نآ ناشروطنم :درگاش

برطاضم یربط تاملک .دندوب هدروآ فدارم مدرم هک ییاه نآ ینعی دیوگیم اّحیرص یواحط :داتسا
نیب دروم شش نآ هک دنکیم حیرصت یلو .تسا دارم دیوگیم یهاگ و هدش لزان دیوگیم یهاگ .تسا
تسین ام

نیملاعلا برهلل دمحللو

(۴/ ۱۷۱) مزح نبال ماکحألا لوصأ یف ماکحألا[1]